

Perspectiefnota

Perspectiefnota 2027

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	3
1.1 Bestuurlijk voorwoord.....	3
1.2 Leeswijzer	3
2. Financiële samenvatting.....	4
2.1 Financieel perspectief	4
2.2 Uitgangspunten	5
3. Ontwikkelingen.....	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Overzicht mutaties	9
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9
2. Openbare ruimte	10
3. Economie, recreatie en toerisme	14
4. Onderwijs	16
5. Sport en cultuur.....	18
6. Sociaal domein	20
7. Milieu.....	23
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	25
9. Algemene dekkingsmiddelen	26
10. Overhead	28
4. Bijlagen	30
4.1 Budgetneutrale wijzigingen.....	30
4.2 Overige financiële mutaties.....	36

1. Voorwoord

1.1 Bestuurlijk voorwoord

Voor u ligt de perspectiefnota van onze gemeente. In de perspectiefnota schetsen wij de financiële kaders voor de komende jaren (2027 –2030) en voorzien wij u van een bijstelling van de begroting van het huidige jaar (2026). Deze nota heeft een bijzonder karakter. In afwachting van een nieuw college,- en/of raadsprogramma is ervoor het toekomstig perspectief gekozen om uitsluitend autonome ontwikkelingen (onontkoombare uitgaven) op te nemen. Dit betekent dat er geen nieuw beleid is verwerkt in deze perspectiefnota. Daarnaast zijn voor 2026 bijstellingen opgenomen die nu zijn te voorzien.

Hiermee ontstaat een actueel en integraal beeld van de financiële positie van onze gemeente, gebaseerd op bestaand beleid en onvermijdelijke ontwikkelingen.

De gepresenteerde cijfers laten zien dat de financiële positie onder druk staat. Dit heeft met name te maken met ontwikkelingen in het sociaal domein en hiervoor ontvangen rijksbijdrage, waarvan we in voorgaande jaren in onze begroting nog van positievere scenario's zijn uitgegaan.

Richting de begroting 2027 - 2030 ligt er een duidelijke opgave voor de gehele gemeente. Dit vraagt om scherpe keuzes en een zorgvuldige afweging van ambities en beschikbare middelen. De komende tijd zetten we in om hier de juiste keuzes in te maken waarbij we onze drie visies (omgevingsvisie, visie sociaal domein en de visie op dienstverlening) leidend zullen zijn.

Wij zien deze perspectiefnota als een belangrijk onderdeel voor het gesprek met uw raad over de toekomstige koers van onze gemeente.

1.2 Leeswijzer

Alle bedragen in de tabellen zijn afgerond op duizendtallen. In deze tabellen worden daardoor afgeronde bedragen gepresenteerd, hierdoor kan het gepresenteerde saldo afwijken van de opgetelde (afgeronde) bedragen. Daarnaast mag u een negatief bedrag interpreteren als een last of verslechtering van het begrotingssaldo. Bedragen die positief zijn kunt u interpreteren als een baat of verbetering van het programmasaldo.

2. Financiële samenvatting

2.1 Financieel perspectief

In onderstaande tabel wordt het verloop van het begrotingssaldo weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	3.061	2.774	-2.213	-1.595	-1.255
Raadsbesluiten tot de Perspectiefnota	86	100	83	-102	-64
Startsaldo Perspectiefnota 2027	3.148	2.874	-2.130	-1.696	-1.319
Bestaand beleid	-6.178	-9.005	-9.485	-10.035	-10.585
Gemeentefonds	-95	-261	-231	-321	-187
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	652	64	-270	210	-100
Overige kleine mutaties < € 50.000	-335	-215	-174	-174	-193
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-2.807	-6.543	-12.290	-12.016	-12.384

In bovenstaande tabel ziet u welke mutaties zijn verwerkt in het startsaldo van de Perspectiefnota 2027.

In de Perspectiefnota 2027 wordt onderscheid gemaakt in:

- Bestaand beleid: dit zijn ontwikkelingen in het door de raad vastgestelde beleid in de begroting;
- Kapitaallasten: dit betreft een herberekening van de kapitaallasten (afschrijving en rente) op basis van mutaties in de investeringen. Dit houdt in dat investeringen zijn afgesloten, langer doorlopen en/of het investeringsbedrag muteert.
 - Een belangrijke ontwikkeling hierin is dat wij interne uren moeten toerekenen aan investeringen op basis van wet- en regelgeving. Hiermee is bij de votering van de investeringen niet altijd rekening gehouden. Dit corrigeren wij nu in deze perspectiefnota.
- Gemeentefonds: dit betreffen de effecten van de september,- en decembercirculaire waarover u in aparte raadsinformatiebrieven bent geïnformeerd;
- Budgettaire neutrale wijzigingen: Hierbij stijgen of dalen zowel de baten als de lasten. Per saldo verloopt dit budgettaire neutraal en heeft het geen effect op het begrotingssaldo;
- Overige kleine mutaties < 50.000: dit zijn ontwikkelingen < 50.000, welke een effect hebben op het begrotingssaldo;
- Technische wijzigingen: Dit zijn meestal herschikkingen van budgetten die over programma's gaan, zonder wijziging van bestedingsdoelen. Deze hebben geen effect op het totale begrotingssaldo.

2.2 Uitgangspunten

Voor de financiële opbouw van de programmabegroting 2027-2030 zijn onderstaande uitgangspunten/grondslagen geformuleerd.

Omschrijving uitgangspunt		Begroting 2027
Indexering Salaris/loonkosten		
In de begroting 2027 hanteren wij het prijsindexcijfer 'loonvoet sector overheid' uit de meicirculaire 2026 / werkelijke CAO.		Meicirculaire 2026, prijsindex loonvoet sector overheid / werkelijke CAO
Indexering leveringen, goederen en diensten		
In de begroting 2027 hanteren wij het prijsindexcijfer 'bruto binnenlands product' uit de meicirculaire 2026.		Meicirculaire 2026, prijsindex bruto binnenlands product
Algemene uitkering		
De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de meicirculaire 2026.		Meicirculaire 2026
BTW Compensatiefonds (BCF)		
De begrotingscirculaire van de provincie biedt de mogelijkheid om de werkelijke onderuitputting (niet gebruikte gelden) van het BCF in te zetten voor de meerjarenbegroting.		Meicirculaire 2026, werkelijke onderuitputting BCF-plafond 2025
Rekenrente investeringen grondexploitaties		
De rekenrente investeringen is berekend op basis van de richtlijnen zoals ze in de notitie rente (commissie BBV) zijn opgenomen. Het percentage voor 2027 is 1 %. Het rentepercentage geldt voor de bestaande- en nieuwe investeringen. Bij de begroting berekenen we of dit percentage nog steeds voldoet. De disconteringsvoet is vastgesteld op 2%. Deze gebruiken voor de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitatie.		1%
Belastingen/heffingen		
In de begroting 2027 hanteren wij het prijsindexcijfer 'loonvoet sector overheid' uit de meicirculaire 2026 voor de indexatie op de Onroerendezaakbelasting (OZB). Het OZB-tarief corrigeren wij aan de hand van de opbrengsten van het lopende jaar.		Meicirculaire 2026, nationale consumentenprijsindex (CPI)

Rioolheffing	
De lopende gemeentelijke rioleringsplannen worden geactualiseerd en vervangen door een Water en rioleringsprogramma. Dit vormt de basis voor het tarief die we opnemen in de programmabegroting 2027-2030.	100% kostendekkendheid
Reinigingsheffing	
De vaste tarieven reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) worden in 2027 vooralsnog verhoogd met de inflatie. Diverse kostenontwikkelingen, lopende aanbestedingen kunnen leiden tot aanvullende tariefmaatregelen. Afhankelijk van de kosten wordt het tarief aangepast.	100% kostendekkendheid
Gemeenschappelijke regelingen (GR-en)	
De gemeenschappelijke regelingen (GR) leveren medio april hun ontwerp begroting in bij de gemeente. De gemeente geeft hierop een zienswijze. Deze zienswijze is het uitgangspunt (financieel) voor onze perspectiefnota 2027. Voor de begroting 2027 hanteren wij als uitgangspunt het besluit van het Algemeen Bestuur (AB) van de GR waarin wij participeren. Bij dit besluit neemt het AB alle zienswijzen mee van de deelnemende GR.	Perspectiefnota: Zienswijze gemeente ontwerpbegroting Begroting: Besluit AB GR

In onderstaande tabel ziet u de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regelingen en onze zienswijze. Indien onze zienswijze wordt verwerkt in de programmabegroting van de desbetreffende gemeenschappelijke regeling bedraagt de uitzetting op het begrotingssaldo € 701.000. Mocht onze zienswijze niet worden verwerkt in de programmabegroting dan bedraagt de uitzetting € 1.228.000.

Naam GR (bedragen x € 1.000)	Begroot bedrag LvC	Concept begroting GR	Zienswijze LvC op concept begroting GR
Brabants Historisch informatie Centrum (BHIC) (programma 1)	454	496	496
Veiligheidsregio Brabant Noord(VRBN) (programma 1)	7.122	7.477	7.427
Euregio Rijn-Waal (programma 3) (schatting op basis van stijging 24->25)	24	21	21
Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant (programma 4)	338	397	351
Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant - bestuur (IBN) (programma 6)	25	25	25
GGD Hart voor Brabant (programma 6)	4.284	4.491	4.491
Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (programma 6)	901	936	936
Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) (programma 7)	4.356	4.895	4.414
Regio Noordoost Brabant (RNOB)	366	410	410*
Totaal bedragen	17.870	19.098	18.571
Effect op het begrotingssaldo		1.228	701

**De urenuitbreiding is nog niet definitief. Op basis van het concept-werkprogramma 2026 bedraagt de verwachte bijdrage € 4.414.000.*

3. Ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de mutaties van ontwikkelingen 2026 en verder (gedeelte bestuursrapportage). Dit zijn de ontwikkelingen die ontstaan in het jaar 2026. Deze ontwikkelingen kunnen een meerjarig effect hebben. De tabel onder paragraaf 3.2 geeft op programmaniveau en op categorie een meerjarige financiële samenvatting van deze mutaties. De toelichting en de investeringen vindt u terug in paragraaf 3.2.

3.2 Overzicht mutaties

1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-22.308	-721	-23.029
Baten	1.930	146	2.076
Saldo van baten en lasten	-20.378	-574	-20.953
Onttrekking aan reserves	82	500	582
Mutaties reserves	82	500	582
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-20.296	-74	-20.371

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Gezamenlijke gemeentelijke uitvoering (GGU)	-75	-75	-75	-75	-75
ICT burgerzaken	123	123	123	123	123
Landelijke sinterklaasintocht Grave 2026	0	0	0	0	0
Bestaand beleid	48	48	48	48	48
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Overige kleine mutaties < € 50.000	-126	-91	-73	-75	-97
Technische wijzigingen	4	72	72	72	72
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-74	30	48	46	24

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Gezamenlijke gemeentelijke uitvoering (GGU)

De verplichte bijdrage vanuit de VNG voor de gezamenlijke gemeentelijke uitvoering (GGU) is hoger dan verwacht in de begroting 2026. Deze stijging houdt verband met een stijging per inwoner alsmede een stijging van de inwonersaantallen.

ICT burgerzaken

Door wijziging van de doorbelastingssystematiek is de doorbelasting van ICT dubbel geraamd.

Landelijke sinterklaasintocht Grave 2026

In verband met de landelijke intocht Sinterklaas, die dit jaar in Grave plaats vindt, is € 500.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag dekken we uit de algemene reserve.

2. Openbare ruimte

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-27.045	-3.011	-30.056
Baten	1.549	1.869	3.418
Saldo van baten en lasten	-25.496	-1.142	-26.638
Onttrekking aan reserves	401	2	403
Mutaties reserves	401	2	403
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-25.095	-1.140	-26.235

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Bladruimen	-165	-165	-165	-165	-165
Borging winterdienst en verkeersveiligheid	-189	0	0	0	0
Brandverzekering	2	2	2	2	2
IBOR 2029-2038	0	-90	0	0	0
Inspectie civiele objecten	-60	0	0	0	0
Mutaties afschrijvingsreserve	2	2	-4	-4	-4
Reparaties wegen winterschades	-400	0	0	0	0
Bestaand beleid	-810	-251	-166	-166	-166
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	-10	-141	-236	-94	-134
Overige kleine mutaties < € 50.000	0	-35	-35	-35	-35
Technische wijzigingen	-321	-323	-363	-363	-363
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-1.140	-750	-801	-658	-699

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Bladruimen

Er is een toename van kosten voor de inzet van IBN voor het ruimen van blad. Daarnaast is er sprake van indexering en areaaluitbreiding. Dekking vanaf 2027 komt uit de kostendekkendheid riool en afval.

Borging winterdienst en verkeersveiligheid

Noodzakelijke aanpassingen en kosten voor het waarborgen van winterdienst en verkeersveiligheid, inclusief voldoen aan nieuwe voertuigeisen en contractuele verplichtingen, mede door aangescherpte regelgeving en hogere loon- en marktontwikkelingen.

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

IBOR 2029-2038

Om de 5 jaar wordt het IBOR-plan geactualiseerd. In 2027 dienen geactualiseerde beheerplannen opgesteld te worden voor 2029-2038.

Inspectie civiele objecten

Voor het opstellen van het beheerplan civiele objecten 2028-2037 is het noodzakelijk inspecties aan o.a. bruggen en steigers uit te voeren.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Reparaties wegen winterschades

Als gevolg van het recente zware winterweer is binnen de gemeente aanzienlijk meer schade ontstaan aan diverse asfaltwegen dan voorzien.

Investerings

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Bijdrage subsidie Stimulering verkeersmaatregelen 2025-2030	470	-470
Vanuit het Rijk is in juni 2025 een besluit tot subsidieverlening stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030 ontvangen van 1,8 miljoen voor diverse civiele projecten. Tegenover deze subsidie/opbrengst staan kosten met een gelijk bedrag. De kredieten worden hierop bijgesteld en verloopt budgettair neutraal (geen extra kapitaallasten). De projecten waar nu een opdracht voor ligt zijn: - Theobaldusweg Oveloon - Station- en parallelstraat e.o.o Haps		
Correctie herprioritering krediet naar 2026	0	0
Er zal dit jaar al uitgegeven gaan worden op het desbetreffende krediet waardoor de eerdere herprioritering deels gecorrigeerd moet worden met een overheveling van 2027 naar 2026 ad. € 450.000		
Drie-eenheid Velp	100	0
Conform BBV dienen directe-uren toegeschreven te worden aan kredieten. Ten tijde van het opstellen van de projectopdracht was dit nog niet bekend. Dekking van de afschrijvingslasten Drie-eenheid worden gedekt vanuit een bestemmingsreserve en die wordt met een gelijk bedrag van € 100.000 opgehoogd middels een onttrekking uit de algemene reserve.		

Herinrichting Raadhuisplein	85	0
Conform BBV dienen directe-uren toegeschreven te worden aan kredieten. Ten tijde van het opstellen van de projectopdracht Raadhuisplein was dit nog niet bekend.		
Meekoppelkansen Ruimte voor de Maas	90	0
Het project Ruimte voor de Maas bij Oeffelt wordt getrokken door de Provincie Noord-Brabant. Naast de rivierverruiming worden een groot aantal meekoppelkansen - ook van belang voor LvC - uitgevoerd. Uitvoering vindt plaats in periode tot en met 2028. Voor deze periode is het van belang dat LvC een centraal civieltechnisch aanspreekpunt (interne uren) heeft voor vragen tijdens de uitvoering.		
MKK CuRa Planvoorbereiding 2023-2030	230	0
Door de invoering van tijdschrijven per 1-1-2026 worden interne uren toegerekend aan investeringen; deze kosten waren nog niet in de kredietraming opgenomen.		
MKK dijkverzwaring, fietsverbinding Linden-Cuijk	780	0
Het budget in de begroting voor meekoppelkans Fietsbrug Haven Cuijk wordt naar aanleiding van raadsinformatiebrief RIB-2025-84 grotendeels ingezet voor andere meekoppelkansen, die niet bijdragen aan een verbeterde fietsverbinding tussen Linden en Cuijk. Door het overblijvende budget dat niet nodig is voor de meekoppelkansen te verschuiven naar het uitvoeringsplan mobiliteitsvisie blijven hiervoor wel betere mogelijkheden beschikbaar.		
Reconstructie wegen 2026	0	0
Bij de herprioritering van het investeringskrediet Reconstructie wegen 2026 zijn de middelen verdeeld naar de jaren 2026-2028. Op basis van de huidige programmering zijn alle middelen voor 2026 gelabeld.		
Renovatie Beersebaan-Raamweg Cuijk	450	0
De bestaande asfaltverhardingen op een deel van de Beersebaan en Raamweg zijn op korte termijn aan renovatie toe. Deze renovatie is de afgelopen jaren reeds uitgesteld vanwege een mogelijke herinrichting vanuit mobiliteit, maar dient nu wel uitgevoerd te worden.		
SPUK stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	1.791	-1.791
De subsidie is voor de volgende verkeersveiligheidsmaatregelen toegekend: Veilig inrichten 30 km/uur wegen € 1.602.746 Aanl. gebiedsontsl.weg 30 km/u € 164.123 Aanl. kruispuntplateau 60 km/h € 17.457 Aanl. van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) € 6.994		
Stoofbrug Grave	725	0
Bijstelling krediet en andere wijze van dekking. Totaal is € 125.000 extra krediet benodigd door indexering. Daarnaast had de voormalige gemeente Grave € 570.000 in een reserve Stoofbrug opgenomen ter dekking van een deel van de afschrijvingslasten. Deze reserve valt vrij ten gunste van de algemene reserve.		

Tarieven Enexis vervanging lichtmasten **100** **0**

Een besluit van de ACM (Autoriteit Consument & Markt) over tariefwijziging Enexis is bindend. Conform beheerplan moeten de komende jaren jaarlijks 800 tot 1.000 lichtmasten worden vervangen. De tariefwijziging wordt doorgevoerd op de bestaande investeringskredieten.

Uren vervangingskredieten **916** **0**

De interne uren voor VAT (Voorbereiding, administratie en toezicht) van 15% dienen opgenomen te worden in de vastgestelde beheerplannen.

Vestingpark Grave (voormalig Visioterrein) **1.412** **0**

In oktober 2025 hebben wij u middels raadsvoorstel (RIS 2025-R-73) de variantkeuze Vestingpark Grave (inclusief indexering vanaf het raadsvoorstel in 2021) voorgelegd. Deze is vastgesteld en het financiële effect van € 2.942.250 wordt daarmee opgenomen in de perspectiefnota 2027.

Conform BBV dienen directe-uren toegeschreven te worden aan kredieten. Ten tijde van het opstellen van de projectopdracht was dit nog niet bekend. Voor de komende 4 jaar tot 2029 is dit € 740.000.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van investeringen die nog niet zijn gevoteerd. De investeringen met startjaar 2027 worden ter vaststelling aan u voorgelegd bij de begroting 2027

(bedrag x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Brug aan het Broek in Wanroij	0	90	0	0	0
Natuurontwikkeling 2027-2030	0	0	0	0	200
Openbare ruimte 2030	0	0	0	0	6.765
Tarieven Enexis vervanging lichtmasten	0	100	100	100	0
Uren vervangingskredieten	0	903	883	864	0
Vervanging aanbouwdelen gladheidsbestrijding	0	0	0	0	100
WIU Speelvoorzieningen en openbaar groen 2030	0	0	0	0	100

3. Economie, recreatie en toerisme

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-14.911	-190	-15.101
Baten	10.892	2.852	13.744
Saldo van baten en lasten	-4.020	2.662	-1.357
Dotatie aan reserves	-260	-2.800	-3.060
Onttrekking aan reserves	126	5	132
Mutaties reserves	-134	-2.795	-2.928
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-4.153	-132	-4.286

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Grondverkopen	0	0	0	0	0
Mutaties afschrijvingsreserve	5	14	24	24	24
Speelvoorzieningen	-60	-60	-60	-60	-60
Bestaand beleid	-55	-46	-36	-36	-36
Kapitaallasten	20	-73	-81	-88	-95
Overige kleine mutaties < € 50.000	1	-9	-9	-9	-9
Technische wijzigingen	-99	-85	-85	-85	-85
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-132	-212	-211	-217	-224

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Grondverkopen

Er hebben diverse grondruilingen en -verkopen plaats gevonden. De incidentele opbrengsten (€ 2,8 mln.) worden vervolgens gestort in de algemene reserve.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Speelvoorzieningen

Het onderhoud van de valondergronden bij de speelvoorzieningen is opnieuw aanbesteed. De nieuwe prijzen zijn hoger dan verwacht.

Investeringsen

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Grondaankopen	3.668	0

Ten behoeve van (strategische) grondposities en natuurontwikkeling zijn diverse percelen aangekocht. Dit zijn de formele investeringsaanvragen van de genomen college besluiten.

Toiletgebouw Kraaijenbergseplassen te Beers	60	0
--	-----------	----------

Door vandalisme dient het toiletgebouw Kraaijenbergseplassen Beers vervangen te worden.

Uren vervangingskredieten	105	0
----------------------------------	------------	----------

De interne uren voor VAT (Voorbereiding, administratie en toezicht) van 15% dienen opgenomen te worden in de vastgestelde beheerplannen.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van investeringen die nog niet zijn gevoteerd. De investeringen met startjaar 2027 worden ter vaststelling aan u voorgelegd bij de begroting 2027

(bedrag x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Openbare ruimte 2030	0	0	0	0	805
Uren vervangingskredieten	0	105	105	105	0
WIU Speelvoorzieningen en openbaar groen 2030	0	0	0	0	100

4. Onderwijs

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-13.738	236	-13.501
Baten	2.769	3	2.772
Saldo van baten en lasten	-10.968	239	-10.729
Onttrekking aan reserves	2.088	-2	2.086
Mutaties reserves	2.088	-2	2.086
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-8.881	238	-8.643

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Brandverzekering	200	200	200	200	200
Leerlingenvervoer	-75	-75	-75	-75	-75
Mutaties afschrijvingsreserve	-133	-139	-154	-154	-154
Peuteropvang	70	70	70	70	70
Tijdelijke huisvesting St. Anna School	0	0	0	0	0
Bestaand beleid	62	56	41	41	41
Kapitaallasten	57	97	-81	227	-111
Technische wijzigingen	118	-86	-86	-86	-86
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	238	68	-125	182	-155

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

Leerlingenvervoer

De hogere lasten worden veroorzaakt doordat de definitieve NEA-index (Nederlandse Emissieautoriteit-indexering) hoger is dan waarmee gerekend is met de opstelling van de begroting 2026.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Peuteropvang

Door de invoering van de nieuwe regeling subsidie peuteropvang en voorschoolse educatie Land van Cuijk per 1 januari 2025 is de bekostiging van peuteropvang gewijzigd en kan een deel van de subsidielasten worden toegerekend aan het onderwijsachterstandenbeleid. Hierdoor neemt de structurele druk op de post peuteropvang af, wat een aframing van € 70.000 mogelijk maakt.

Tijdelijke huisvesting St. Anna School

Bij het raadsbesluit in februari heeft uw raad incidenteel middelen (voor 2027 en 2028) beschikbaargesteld voor tijdelijke huisvesting voor de St. Anna School. In werkelijkheid worden de kosten voor tijdelijke huisvestingskosten in 2026 en 2027 gemaakt. Deze kosten van € 131.000 per jaar worden beide gedekt uit de algemene reserve.

Investerings

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Bijdrage Optimus buiteninrichting	480	-480

Optimus betaald een bijdrage voor de buiteninrichting bij de Sprong. Deze wordt zowel bij de baten als de lasten geraamd.

IHP 2027-2030	1.512	-10
----------------------	--------------	------------

Conform de werkwijze zoals toegelicht bij de perspectiefnota 2026 zijn de kosten in het IHP geactualiseerd naar het prijspeil 2026. Tevens wordt per school rekening gehouden met een kostenpost aan interne uren ter hoogte van 10% van het investeringsbedrag. Deze interne uren worden conform het BBV toegerekend aan de investering en maken onderdeel uit van de kostprijs. De indexering vanaf 2026 en volgende jaren wordt volgens de systematiek in het IHP verwerkt via toekomstige begrotingsbijstellingen in het betreffende jaar.

Merletcollege Grave	150	0
----------------------------	------------	----------

Uw raad heeft per maart 2025 krediet verstrekt voor de verbouwing van de praktijkvleugel Merletcollege locatie Grave. De kosten van de verbouwing zijn licht gestegen. De kostenstijging valt nog binnen de bijstelling naar prijspeil 2026. De gemeente is op grond van de onderwijsverordening verplicht om de kostenstijging af te dekken.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van investeringen die nog niet zijn gevoteerd. De investeringen met startjaar 2027 worden ter vaststelling aan u voorgelegd bij de begroting 2027

(bedrag x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
IHP 2027-2030	0	-2.065	879	4.341	0

5. Sport en cultuur

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-21.469	82	-21.386
Baten	1.626	-141	1.484
Saldo van baten en lasten	-19.843	-59	-19.902
Onttrekking aan reserves	6.055	60	6.115
Mutaties reserves	6.055	60	6.115
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-13.788	1	-13.787

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
BHIC	-100	-80	-80	-80	-80
Brandverzekering	101	101	101	101	101
Haalbaarheidsonderzoek sportpark Mill	0	0	0	0	0
Sporthal De Stappert	19	77	77	77	77
Bestaand beleid	20	98	98	98	98
Gemeentefonds	-81	-81	-81	-81	-81
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	69	136	176	40	40
Overige kleine mutaties < € 50.000	-50	-15	0	0	0
Technische wijzigingen	43	0	0	0	0
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	1	138	193	57	57

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

BHIC

De verplichting tot het bijwerken van de analoge archieven leidt tot een structurele bijdrage van €80.000 vanaf 2027. In 2026 is een hoger bedrag benodigd van € 100.000 om achterstand in het bijwerken van analoge archieven weg te werken.

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

Haalbaarheidsonderzoek sportpark Mill

Het college heeft besloten om een haalbaarheidsstudie te starten naar een integraal sportpark te Mill. Hiertoe is een incidenteel onderzoeksbudget beschikbaar gesteld. De incidentele lasten van €60.000 worden gedekt uit de algemene reserve.

Sporthal De Stappert

De financiële mutatie vloeit voort uit de uitvoering van vastgesteld beleid inzake de overdracht van beheer en exploitatie van sportaccommodaties en heeft betrekking op Sporthal De Stappert.

Investerings

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Renovatie voetbalvelden	-683	78
De geplande renovaties van de voetbalvelden in 2026 vervallen door lopende privatiseringstrajecten, waarbij beheer en investeringen worden overgedragen aan de verenigingen. Dit leidt tot een incidenteel financieel voordeel voor de gemeente.		
Romeins verleden	69	0
<i>Romeinse tempel</i>		
Het investeringskrediet voor de bouw van de Romeinse tempel is sinds de vaststelling door uw raad in februari 2022 niet geïndexeerd.		
<i>Verbouwing museum</i>	118	0
Het investeringskrediet voor de verbouwing van het museum (Maasstraat 17) is sinds de vaststelling door uw raad in februari 2022 niet geïndexeerd.		

6. Sociaal domein

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-145.849	-19.938	-165.787
Baten	30.637	15.305	45.942
Saldo van baten en lasten	-115.213	-4.632	-119.845
Onttrekking aan reserves	3.749	-238	3.511
Mutaties reserves	3.749	-238	3.511
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-111.464	-4.870	-116.334

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Belastingen	-100	-100	-100	-100	-100
Brandverzekering	44	44	44	44	44
Gemeenschaps- en cultuurvoorziening Grave	0	0	0	0	0
Gemeentelijk Armoedebeleid	-75	-75	-75	-75	-75
Jeugd (Indexering)	0	-1.450	-1.450	-1.450	-1.450
Kansrijk Opgroeien	0	0	0	0	0
Mutaties afschrijvingsreserve	7	49	49	49	49
Werkagenda psychisch kwetsbaren	0	0	0	0	0
Zorg in Natura Jeugd	-5.250	-5.250	-5.250	-5.250	-5.250
Zorg in Natura W.M.O.	0	-750	-750	-750	-750
Zorg in Natura W.M.O. (indexering)	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Zorg in Natura Wmo (Volume ontwikkeling)	0	-550	-1.100	-1.650	-2.200
Bestaand beleid	-5.374	-9.082	-9.632	-10.182	-10.732
Gemeentefonds	-62	-23	-14	-12	-12
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	131	-12	13	16	-15
Overige kleine mutaties < € 50.000	-29	-20	-13	-11	-8
Technische wijzigingen	463	-42	-54	-137	-241
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-4.870	-9.179	-9.699	-10.325	-11.007

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Belastingen

Er worden meer verzoeken omtrent kwijtscheldingen, oninbaar verklaringen en proceskosten ingediend en gehonoreerd. Dit leidt tot hogere uitgaven in de begroting 2026 e.v. dan voorzien.

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

Gemeenschaps- en cultuurvoorziening Grave

Het college is voornemens om de haalbaarheid van een sociaal cultureel centrum te Grave nader te willen uitwerken op de huidige locatie bibliotheek en sociëteit. Hiertoe is een incidenteel onderzoeksbudget van € 60.000 benodigd, die gedekt wordt uit de algemene reserve.

Gemeentelijk Armoedebelaid

We zien een toename van de uitgaven als gevolg van het ambtshalve toekennen van de meedoenregeling. Hierdoor is het bereik van deze regeling vergroot. Hierover bent u geïnformeerd middels RIS 2025-RIB-277.

Jeugd (Indexering)

Contractuele indexering Zorg in Natura Jeugd en Regionaal budgettair kader Jeugd.

Kansrijk Opgroeien

De mutatie voor 2027 hangt samen met het voorstel om lopende projecten en activiteiten van het beleidsplan Kansrijk Opgroeien tot en met 2027 voort te zetten, tot er duidelijkheid is over een vervolg. Zie hiervoor ook 2026-RIB-21. In 2026 wordt een bedrag van € 22.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Kansrijk opgroeien en in 2027 wordt een bedrag van € 1.541.000 onttrokken aan deze reserve.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Werkagenda psychisch kwetsbaren

Dit betreft mutaties aan de lasten o.b.v. bijgestelde begroting werkagenda psychisch kwetsbaren 2025-2028, doordat enkele projecten uit de werkagenda door diverse (externe) factoren vertraging op hebben gelopen. Hierdoor kan er een lager bedrag uit de egaliseringsreserve psychisch kwetsbaren onttrokken worden. Voor 2026 is dat € 284.000 lager, voor 2027 € 74.000 lager en voor 2028 € 256.000 hoger

Zorg in Natura Jeugd

De uitgaven stijgen omdat zowel het aantal jeugdigen dat specialistische jeugdhulp nodig heeft, als de zwaarte van de zorgvraag toeneemt.

Zorg in Natura W.M.O.

De uitgaven binnen diverse Wmo-voorzieningen nemen toe als gevolg van volumegroei: een groeiend aantal inwoners doet een beroep op ondersteuning, wat leidt tot structureel hogere kosten. Voor het product Beschermd Wonen Thuis is in 2026 nog geen sprake van volledige benutting, aangezien dit een nieuw product betreft. Hierdoor blijven de uitgaven voor dit specifieke product achter bij de begroting. In 2026 compenseren deze lagere uitgaven de hogere kosten binnen de overige Wmo-voorzieningen. Vanaf 2027 ontstaat echter een structureel tekort binnen de Wmo. Dit wordt veroorzaakt doordat het product Beschermd Wonen Thuis naar verwachting dan volledig zal worden benut, waardoor de dempende werking op de totale uitgaven vervalt.

Zorg in Natura W.M.O. (indexering)

Contractuele indexering Zorg in Natura W.M.O. 2027

Zorg in Natura Wmo (Volume ontwikkeling)

Voor een prognose van de toename van de aantallen op de Wmo begeleiding is gebruik gemaakt van het landelijk beschikbare Wmo voorspelmodel. Het Wmo-voorspelmodel is ontwikkeld door de V.N.G. en biedt gemeenten inzicht in de verwachte vraag naar Wmo-voorzieningen in de toekomst.

Investerings

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Dorpsplan Langenboom	108	0
Conform wetgeving dienen interne uren toegeschreven te worden aan investeringen. Ten tijde van het opstellen van de projectopdracht Dorpsplan Langenboom (2021) was dit nog niet bekend.		
Uitbreiding wijkacc. De Esterade Grave-Oost 2025	50	0

Uw raad heeft bij de begroting 2025 geld beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de keukenfaciliteit wijkaccommodatie Esterade (Grave-Oost). Door extra vergunningeisen vanuit de planvoorbereidende commissie omgevingskwaliteit en een langere doorlooptijd van de vergunningaanvraag hierdoor, valt deze investering duurder uit. Geadviseerd wordt deze kostenstijging af te dekken, zodat realisatie mogelijk wordt.

7. Milieu

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-30.419	-8.132	-38.551
Baten	28.977	3.322	32.298
Saldo van baten en lasten	-1.442	-4.810	-6.253
Onttrekking aan reserves	1.442	-18	1.424
Mutaties reserves	1.442	-18	1.424
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-1	-4.828	-4.829

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Begraafplaatsen (grafdelven)	-45	-45	-45	-45	-45
Bladruimen	83	165	165	165	165
Mutaties afschrijvingsreserve	-18	-18	-18	-18	-18
Bestaand beleid	20	102	102	102	102
Gemeentefonds	-2.912	0	0	0	0
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	113	-75	-19	-15	-26
Overige kleine mutaties < € 50.000	-64	0	0	0	0
Technische wijzigingen	-1.985	-1.986	-1.986	-1.986	-1.986
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-4.828	-1.959	-1.903	-1.898	-1.909

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Begraafplaatsen (grafdelven)

Wegens nieuwe aanbesteding en prijsstijgingen vallen de kosten voor het delven van de graven voor Cuijk en Grave hoger uit.

Bladruimen

Er is een toename van kosten voor de inzet van IBN voor het ruimen van blad. Daarnaast is er sprake van indexering en areaaluitbreiding. Dekking vanaf 2027 komt uit de kostendekkendheid riool en afval.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Investeringsen

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Uren vervangingskredieten	140	0

De interne uren voor VAT (Voorbereiding, administratie en toezicht) van 15% dienen opgenomen te worden in de vastgestelde beheerplannen.

Vestingpark Grave (voormalig Visioterrein)	2.270	0
---	--------------	----------

In oktober 2025 hebben wij u middels raadsvoorstel (RIS 2025-R-73) de variantkeuze Vestingpark Grave (inclusief indexering vanaf het raadsvoorstel in 2021) voorgelegd. Deze is vastgesteld en het financiële effect van € 2.942.250 wordt daarmee opgenomen in de perspectiefnota 2027.

Conform BBV dienen directe-uren toegeschreven te worden aan kredieten. Ten tijde van het opstellen van de projectopdracht was dit nog niet bekend. Voor de komende 4 jaar tot 2029 is dit € 740.000.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van investeringen die nog niet zijn gevoteerd. De investeringen met startjaar 2027 worden ter vaststelling aan u voorgelegd bij de begroting 2027

(bedrag x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Glascontainers (2027)	0	400	0	0	0
Openbare ruimte 2030	0	0	0	0	14.570
Uren vervangingskredieten	0	140	140	140	0

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-36.115	-14.259	-50.374
Baten	25.524	13.968	39.492
Saldo van baten en lasten	-10.591	-291	-10.882
Onttrekking aan reserves	3.292	0	3.292
Mutaties reserves	3.292	0	3.292
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-7.299	-291	-7.590

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	23	-17	-61	-60	-60
Technische wijzigingen	-314	-212	-172	-172	-172
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-291	-229	-233	-232	-232

Investeringsen

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Uitvoering woonwagenbeleid	1.735	0

In 2023 heeft de gemeenteraad het gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid vastgesteld. Met deze investering wordt uitvoering gegeven aan de wettelijk verplichte uitbreiding en verbetering van woonwagenlocaties binnen de gemeente Land van Cuijk. De investering betreft de realisatie en inrichting van meerdere woonwagenstandplaatsen, inclusief de daarbij behorende openbare ruimte en voorzieningen.

9. Algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-6.040	-2.166	-8.206
Baten	233.749	3.328	237.077
Saldo van baten en lasten	227.709	1.162	228.871
Dotatie aan reserves	-104	0	-104
Onttrekking aan reserves	4.254	69	4.324
Mutaties reserves	4.151	69	4.220
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	231.859	1.232	233.091

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Aanbouwwerktuigen en werfmateriaal	-106	0	0	0	0
Belastingen	-150	-150	-150	-150	-150
Brandverzekering	-2	-2	-2	-2	-2
Mutaties afschrijvingsreserve	19	19	19	19	19
Onderzoek Stoottroepenweg (incidenteel)	0	0	0	0	0
Bestaand beleid	-239	-133	-133	-133	-133
Gemeentefonds	2.960	-156	-136	-228	-94
Kapitaallasten	-354	-207	-317	-150	-19
Overige kleine mutaties < € 50.000	-64	-43	-42	-42	-42
Technische wijzigingen	-1.072	-197	-185	-172	-68
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	1.232	-736	-814	-724	-356

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Aanbouwwerktuigen en werfmateriaal

Noodzakelijke vervanging van aanbouwwerktuigen voor het onderhoud van wegbermen en onverharde wegen, aangevuld met de aanschaf van werfmateriaal voor de uitvoering van beheerwerkzaamheden.

Belastingen

Er worden meer verzoeken omtrent kwijtscheldingen, oninbaar verklaringen en proceskosten ingediend en gehonoreerd. Dit leidt tot hogere uitgaven in de begroting 2026 e.v. dan voorzien.

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

Onderzoek Stoottroepenweg (incidenteel)

Er dienen diverse onderzoeken uitgevoerd te worden rondom de Stoottroepenweg. Dit bedrag ad € 50.000 dekken we uit de algemene reserve.

Investerings

In onderstaande tabel treft u de autonome ontwikkelingen op reeds gevoteerde investeringen aan.

(bedrag x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten
Wagenpark voertuigen	95	0

Noodzakelijke vervanging van voertuigen voor rioleringsonderhoud en handhaving, vanwege wettelijke zorgplichten en continuïteit van toezicht, mede door technische uitval, onherstelbare defecten en prijsstijgingen buiten de reguliere indexering

In onderstaande tabel treft u een overzicht van investeringen die nog niet zijn gevoteerd. De investeringen met startjaar 2027 worden ter vaststelling aan u voorgelegd bij de begroting 2027

(bedrag x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Beheerplan vastgoed 2030	0	0	0	0	1.000
Cyclische vervangingen van wagenpark en materieel	0	0	0	0	300

10. Overhead

In onderstaande tabel staan de effecten voor het jaar 2026 weergegeven.

(bedragen x €1.000)	Primitieve begroting incl. wijzigingen	Mutaties in Perspectiefnota 2027	Saldo na Perspectiefnota 2027
Lasten	-38.965	3.828	-35.136
Baten	677	3	680
Saldo van baten en lasten	-38.287	3.831	-34.456
Onttrekking aan reserves	851	80	930
Mutaties reserves	851	80	930
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	-37.436	3.911	-33.525

In onderstaande tabel staan de financiële mutaties voor dit programma weergegeven.

(bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Basisteamprogrammaleider ondermijning Maas & Leijgraaf	65	65	65	65	65
Brandverzekering	54	54	54	54	54
Implementatie personeelsinformatiesysteem	0	32	32	32	32
Mutaties afschrijvingsreserve	30	50	41	41	41
Bestaand beleid	149	202	192	192	192
Kapitaallasten	601	355	336	333	320
Overige kleine mutaties < € 50.000	-3	-3	-3	-3	-3
Technische wijzigingen	3.164	2.858	2.858	2.928	2.928
Totaal saldo na Perspectiefnota 2027	3.911	3.412	3.384	3.451	3.437

Toelichting op mutaties bestaand beleid:

Bestaand beleid

Basisteamprogrammaleider ondermijning Maas & Leijgraaf

De Basisteamprogrammaleider Ondermijning Maas & Leijgraaf verricht werkzaamheden in opdracht van het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Land van Cuijk, Maashorst en Boekel.

Brandverzekering

De Europese aanbesteding van de brandverzekering levert een jaarlijks positief resultaat op.

Implementatie personeelsinformatiesysteem

In 2026 is er een aanbesteding geweest voor een personeelsinformatiesysteem. Daarvoor is er een incidenteel budget benodigd van €50.000. Dit budget wordt gedekt door de Algemene Reserve. In 2027 leidt de implementatie van dit personeelsinformatiesysteem tot lagere onderhoudskosten bij het Team ICT & Informatiebeheer.

Mutaties afschrijvingsreserve

De aanpassing van de afschrijvingslasten heeft effect op de mutaties in de afschrijvingsreserve.

4. Bijlagen

4.1 Budgetneutrale wijzigingen

In onderstaande tabel worden de budgetneutrale wijzigingen weergegeven. Hierbij stijgen of dalen zowel de baten als de lasten. Per saldo verloopt dit budgettair neutraal en heeft het geen effect op het begrotingssaldo.

(bedragen x €1.000)		2026	2027	2028	2029	2030
1	Bijdrageregeling begeleiden ex-gedetineerden					
	Lasten	-8	0	0	0	0
	Baten	8	0	0	0	0
1	Doe Kracht Gelden basisteam Maas & Leijgraaf					
	Lasten	-139	0	0	0	0
	Baten	139	0	0	0	0
2	Inhuur ten behoeve van kabels en leidingen					
	Lasten	-60	0	0	0	0
	Baten	60	0	0	0	0
2	Investeringsimpuls verkeersveiligheid E120					
	Lasten	-1.791	0	0	0	0
	Baten	1.791	0	0	0	0
2	Wijkscan gezonde leefomgeving					
	Lasten	-18	0	0	0	0
	Baten	18	0	0	0	0
5	Specifieke Uitkering Informatiepunt Digitale Overheid					
	Lasten	90	90	90	90	90
	Baten	-90	-90	-90	-90	-90
6	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)					
	Lasten	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294
	Baten	2.294	2.294	2.294	2.294	2.294
6	Clientondersteuning					
	Lasten	-18	0	0	0	0
	Baten	18	0	0	0	0
6	Integraal Zorgakkoord (IZA)					
	Lasten	-78	0	0	0	0
	Baten	78	0	0	0	0

6	MFA Vierlingsbeek					
	Lasten	-67	-67	-67	-67	-67
	Baten	67	67	67	67	67
6	Opvang ontheemden Oekraïners					
	Lasten	-10.283	0	0	0	0
	Baten	10.283	0	0	0	0
6	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen					
	Lasten	-2.451	-2.843	0	0	0
	Baten	2.451	2.843	0	0	0
6	Spreidingswet					
	Lasten	-112	0	0	0	0
	Baten	112	0	0	0	0
7	Gezonde schoolpleinen 2.0					
	Lasten	-90	0	0	0	0
	Baten	90	0	0	0	0
7	Impulsregeling Klimaatadaptatie E44					
	Lasten	-257	0	0	0	0
	Baten	257	0	0	0	0
7	RES Regionaal structuur NPLW (C95)					
	Lasten	-687	0	0	0	0
	Baten	687	0	0	0	0
7	RES Regionaal structuur NPLW (J18) inc.					
	Lasten	-238	0	0	0	0
	Baten	238	0	0	0	0
7	RES Toekomstbestendig maken energiebeleid					
	Lasten	-741	0	0	0	0
	Baten	741	0	0	0	0
7	Sanering geluidshinder UKS E3					
	Lasten	-1.007	0	0	0	0
	Baten	1.007	0	0	0	0
7	Sanering verkeerslawaaai					
	Lasten	-178	0	0	0	0
	Baten	178	0	0	0	0
7	Schone Lucht Akkoord E53					
	Lasten	-124	0	0	0	0
	Baten	124	0	0	0	0

8 Compensatie Opgave NVI J1 17B					
Lasten	-128	0	0	0	0
Baten	128	0	0	0	0
8 Meerjarige regeling SPUK voor huisvesting aandachtsgroepen RHA					
Lasten	-108	0	0	0	0
Baten	108	0	0	0	0
8 Project Rigida Schothorst Groenhoven J6B					
Lasten	-166	0	0	0	0
Baten	166	0	0	0	0
8 SPUK aandachtsgroepen flexwonen C209					
Lasten	-663	0	0	0	0
Baten	663	0	0	0	0
8 SPUK energiearmoede J55					
Lasten	-1.107	0	0	0	0
Baten	1.107	0	0	0	0
8 Spuk Lokale Aanpak Isolatie 2023-2026 J94					
Lasten	-11.687	0	0	0	0
Baten	11.687	0	0	0	0
8 SPUK regeling huisvesting aandachtsgroepen RHA					
Lasten	-108	0	0	0	0
Baten	108	0	0	0	0
Totaal Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0	0

Toelichting op de budgetneutrale wijzigingen:

1. BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Bijdrageregeling begeleiden ex-gedetineerden

De bijdragebeschikking is conform het Beleidskader bijdrageregeling begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken 2026, Dienst Justitiële Inrichtingen.

Doe Kracht Gelden basisteam Maas & Leijgraaf

Vanuit het Meerjarenbeleidsplan RIEC Oost-Brabant 2025-2028 zijn door de Programmaraad Ondernijning (tevens stuurgroep RIEC Oost-Brabant) ter versterking van de integrale uitvoeringskracht gelden beschikbaar gesteld (doe-krachtgelden).

Door basisteam Maas en Leijgraaf is voor 2025-2026 een bestedingsvoorstel ingediend voor een specialist/projectleider buitengebied. De projectleider buitengebied zal zich richten op het verkrijgen van meer zicht op ondernijnde activiteiten en kwetsbaarheden in het buitengebied en vergroten van de informatiepositie, inwoners en ondernemers in het buitengebied, gericht toezicht op naleving van wet- en regelgeving in het buitengebied en informatiegestuurde handhaving en verbinding tussen afdeling veiligheid en gemeentelijke organisatie die zich bezighoudt met het buitengebied.

2. OPENBARE RUIMTE

Inhuur ten behoeve van kabels en leidingen

Door toename van aanvragen ondergrondse infra/kabels en leidingen is er extra capaciteit benodigd voor vergunningverlening aan nutsbedrijven. Deze worden gedekt door hogere opbrengsten leges.

Investeringsimpuls verkeersveiligheid E120

Nog te besteden subsidie voor het uitvoeren van kosteneffectieve en risico gestuurde infrastructurele maatregelen op het onderliggende wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken.

Wijkscan gezonde leefomgeving

ZonMw heeft de subsidieaanvraag Wijkscan inclusieve voetpaden in gemeente Land van Cuijk beoordeeld. Op basis van deze beoordeling heeft het bestuur van ZonMw besloten een subsidie toe te wijzen voor de duur van maximaal 5 maanden.

5. SPORT EN CULTUUR

Specifieke Uitkering Informatiepunt Digitale Overheid

De Specifieke Uitkering Informatiepunt Digitale Overheid is per 2026 vervallen en de middelen komen via Algemene Uitkering.

6. SOCIAAL DOMEIN

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Toename B.U.I.G.-uitkering van het Rijk en toename ontvangsten uit vorderingen B.U.I.G. en toename aantallen en normbedragen in de participatiewet uitkeringen levensonderhoud en loonkostensubsidies, budgettair neutrale raming

Clientondersteuning

Van de regeling Clientondersteuning kan in 2026 het restbedrag besteed worden.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In het kader van de IZA ontvangen we voor 2026 een extra bedrag. De verwachte kosten zijn van hieraan gelijk.

MFA Vierlingsbeek

De aankoop, verhuur en subsidieverstrekking voor de MFA Vierlingsbeek zijn vormgegeven. De structurele lasten en baten zijn in evenwicht.

Opvang ontheemden Oekraïners

Vanuit bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne is een bedrag ontvangen. Dit bedrag wordt ook geraamd als lasten voor de opvang van Oekraïners.

Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen

De groeiende zorgvraag moet worden omgebogen om de zorg nu en in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden. Hiervoor ontvangen we een rijksuitkering.

Spreidingswet

In het kader van de Spreidingswet ontvangt de gemeente een specifieke uitkering. Deze wordt benut voor de uitgaven hiervoor.

7. MILIEU

Gezonde schoolpleinen 2.0

Er zijn drie deelnemende scholen aan dit project die ieder € 30.000 krijgt om de schoolpleinen groener in te richten. Deze bijdrage komt direct ten goede aan de transformatie van het schoolplein.

Impulsregeling Klimaatadaptatie E44

Nog te besteden subsidie als doel deze tijdelijke regeling door middel van het verstrekken van specifieke uitkeringen decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio.

RES Regionaal structuur NPLW (C95)

Nog te besteden subsidie om binnen de bestaande regiostructuur hiermee ondersteuning te organiseren die aansluit op wat de gemeenten binnen de regio nodig hebben, met doel om versnelling in de uitvoering van de isolatieopgave te realiseren.

RES Regionaal structuur NPLW (J18) inc.

Nog te besteden SPUK isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie 2025-2028. Met deze regeling wordt de bestaande ondersteunende taak van de regionale structuur van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie uitgebreid naar de isolatieopgave.

RES Toekomstbestendig maken energiebeleid

De gemeente Land van Cuijk is penvoerder van het desbetreffende project en ontvangt de decentrale uitkering via de gemeente Boxtel.

Sanering geluidshinder UKS E3

Nog te besteden subsidie om te voldoen in de kosten van de uitvoering van het treffen van de geluidwerende maatregelen om daarmee de geluidshinder bij bestaande situaties te beperken.

Sanering verkeerslawaaï

Nog te besteden subsidie voor het voldoen in de kosten van de uitvoering van het treffen van geluidwerende maatregelen om daarmee de geluidshinder bij bestaande situaties om geluidshinder te beperken.

Schone Lucht Akkoord E53

Nog te besteden subsidie voor het treffen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit.

8. VHROSV

Compensatie Opgave NVI J1 17B

Nog te besteden subsidie om kraamverblijfplaatsen of massawinterverblijfplaatsen te realiseren voor diverse vleermuissoorten.

Meerjarige regeling SPUK voor huisvesting aandachtsgroepen RHA

Bij het bouwen van woonruimten voor aandachtsgroepen kan er sprake zijn van een financieel tekort. Middels deze specifieke uitkering wordt beoogd om gemeenten te stimuleren om extra woonruimten voor aandachtsgroepen te realiseren, door een bijdrage te leveren aan het financiële tekort.

Project Rigida Schothorst Groenhoven J6B

Nog te besteden subsidie vanuit de provinciale subsidieregeling Woningbouwversnelling Noord-Brabant voor het project Rigida Schothorst.

SPUK aandachtsgroepen flexwonen C209

Nog te besteden subsidie voor de opgave huisvesting van aandachtsgroepen. Deze groepen hebben moeite met het vinden van betaalbare woonruimte en leven in sommige gevallen in onwenselijke omstandigheden. Tegerlijkertijd komt de bouw van woningen voor deze doelgroepen ook onder normale omstandigheden niet makkelijk van de grond vanwege vraagstukken rondom zorg/begleiding en financiële haalbaarheid van de woonoplossing. Bij het bouwen van woonruimten voor deze groep kan er sprake zijn van een financieel tekort. Middels deze specifieke uitkering wordt beoogd om gemeenten te stimuleren om extra woonruimten voor aandachtsgroepen te realiseren.

SPUK energiearmoede J55

Nog te besteden subsidie waarvoor de gemeente deze specifieke uitkering gericht kan inzetten om de huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten op korte termijn te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen.

Spuk Lokale Aanpak Isolatie 2023-2026 J94

Nog te besteden subsidie dat gericht is op het uitvoeren van een Isolatieprogramma ten behoeve van het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen, in slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en slecht geïsoleerde woningen van leden van een vereniging van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties.

SPUK regeling huisvesting aandachtsgroepen RHA

De ontvangen SPUK-middelen voor het regionale woonwagenebeleid (RHA 2023) zijn nog niet volledig besteed. Het resterende budget wordt ingezet voor de verdere uitvoering van het woonwagenebeleid.

4.2 Overige financiële mutaties

In onderstaande overzichten worden de mutaties kleiner dan € 50.000 weergegeven en de technische wijzigingen (zonder financieel effect op het begrotingssaldo). Dit zijn meestal herschikkingen van budgetten die over programma's gaan, zonder wijziging van bestedingsdoelen.

(bedragen x €1.000)		2026	2027	2028	2029	2030
Overige kleine mutaties < € 50.000						
1	Belevingscentrum Risk Factory	-21	-21	-21	-21	-21
1	Bijdrage veiligheidsfonds	-30	-30	-30	-30	-30
1	Budget voor onderzoek naar (ver)nieuwbouw opvanglocatie Hokazo	-15	0	0	0	0
1	Invoering Khonraad voor Wet tijdelijk huisverbod	-18	-10	-10	-10	-10
1	Online communicatie	-10	-10	-10	0	0
1	Raads- en griffiebudget	4	19	19	9	-11
1	Weerbare Samenleving	-20	-20	0	0	0
1	Zorg & Veiligheidshuis	-17	-19	-21	-23	-25
2	Onderhoud Maasheggen	0	-35	-35	-35	-35
3	Recreatieve poort De Bungelaar	10	0	0	0	0
3	Verplaatsing plantenbakken Raadhuisplein	-9	-9	-9	-9	-9
5	Romeins Verleden	-30	0	0	0	0
5	Wijzing omgevingsplan Erfgoed	-20	-15	0	0	0
6	Harmonisatie van het subsidiebeleid ten behoeve van Jongerenontmoetingscentra in het Land van Cuijk	-1	2	5	7	10
6	MFA De Jachthoorn	7	13	18	18	18
6	motie RIS 2025-M-23 AED subsidieregeling	-35	-35	-35	-35	-35
7	Afvalstoffenbelasting en CO2 heffing	-40	0	0	0	0
7	Herbruikbare goederen Kringloopwinkel	-24	0	0	0	0
9	Belastingen	-47	-47	-47	-47	-47
9	Vervanging heftruck	-21	0	0	0	0
9	Vrijval stelpost septembercirculaire 2025 algemene uitkering m.b.t. sociale infrastructuur	4	4	5	5	5
10	Raming personele budgetten team NME	-3	-3	-3	-3	-3
Overige kleine mutaties < € 50.000		-335	-215	-174	-174	-193

Technische wijzigingen

1	Laptops raads- en commissieleden	62	62	62	62	62
1	Herverdeling salariskosten/inhuur	10	10	10	10	10
1	Veiligheids Informatie Knooppunt	-69	0	0	0	0
2	Herverdeling salariskosten/inhuur	-261	-168	-168	-168	-168
2	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	15	0	0	0	0
2	Ecologisch beheer natuur	-125	-205	-245	-245	-245
2	Onderhoud begraafplaatsen	50	50	50	50	50
3	Herverdeling salariskosten/inhuur	-91	-85	-85	-85	-85
3	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	-8	0	0	0	0
4	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	204	0	0	0	0
4	Bijdrage centrumgemeente Oss	-86	-86	-86	-86	-86
5	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	43	0	0	0	0
6	Herverdeling salariskosten/inhuur	70	70	70	0	0
6	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	492	0	0	0	0
6	Bijdrage centrumgemeente Oss	86	86	86	86	86
6	Inzet stelpost algemene uitkering gemeentefonds Wet op lijkbezorging	-16	-16	-16	-17	-17
6	Inzet stelposten algemene uitkering Beschut werk en Sociale infrastructuur	-169	-181	-194	-206	-310
7	Herverdeling salariskosten/inhuur	-1.939	-1.936	-1.936	-1.936	-1.936
7	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	3	0	0	0	0
7	Onderhoud begraafplaatsen	-50	-50	-50	-50	-50
8	Herverdeling salariskosten/inhuur	-438	-417	-417	-417	-417
8	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	-2	0	0	0	0
8	Ecologisch beheer natuur	125	205	245	245	245
9	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	-1.216	-355	-355	-355	-355
9	Herverdeling salariskosten/inhuur	-40	-40	-40	-40	-40
9	Inzet stelpost algemene uitkering gemeentefonds Wet op lijkbezorging	16	16	16	17	17
9	Inzet stelposten algemene uitkering Beschut werk en Sociale infrastructuur	169	181	194	206	310
10	Herverdeling salariskosten/inhuur	2.689	2.566	2.566	2.636	2.636
10	Beheer gemeentelijke vastgoed 2026	469	355	355	355	355
10	Laptops raads- en commissieleden	-62	-62	-62	-62	-62
10	Veiligheids Informatie Knooppunt	69	0	0	0	0
Technische wijzigingen		0	0	0	0	0